

Київський університет імені Бориса Грінченка

НАКАЗ

«28» 04 2014 р.

№ 180

Про затвердження Положення

На підставі рішення Вченої ради Університету від 24 квітня 2014 р.
протокол № 4

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити «Положення про дистанційне навчання в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (додаток 1).
2. Ввести «Положення» в дію з часу підписання наказу.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на проректорів з інформатизації навчально-наукової та управлінської діяльності Н.В. Морзе і науково-методичної та навчальної роботи О.Б. Жильцова.

Ректор

В.О. Огнев'юк

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
в Київському університеті імені Бориса Грінченка**

(схвалено рішенням Вченої ради від 24.04.2014 р., протокол № 4)

1. Загальні положення

1.1. Положення про дистанційне навчання (далі – Положення) визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання в Київському університеті імені Бориса Грінченка (далі – Університет).

1.2. Це Положення розроблено з урахуванням вимог чинних нормативних документів, а саме:

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання»;
- Концепція розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2013-2017 роки, затверджена рішенням Вченої ради від 25.04.2013 р. протокол № 4;
- Наказ по Університету від 05.10.2012 р. № 459 «Про затвердження Положення про електронний навчальний курс та його сертифікацію»;
- Наказ по Університету від 14.06.2013 р. № 329 «Про затвердження Концепції електронного деканату та його використання в навчальному процесі»;
- Наказ по Університету від 04.10.2013 р. № 491 «Про затвердження Положення про використання електронної пошти в Університеті».

1.3. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.4. Це Положення поширюється на дистанційне навчання у структурних

підрозділах університету, а саме:

- Університетський Коледж;
- Гуманітарний інститут;
- Педагогічний інститут;
- Інститут людини;
- Інститут мистецтв;
- Інститут суспільства;
- Інститут післядипломної педагогічної освіти;
- Аспірантура, докторантура;
- Відділ доуніверситетської підготовки тощо.

1.5. Головною метою дистанційного навчання в Університеті є надання учасникам освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних і інноваційних педагогічних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних та галузевих стандартів освіти; за програмами підготовки абітурієнтів до вступу у навчальні заклади, підвищення кваліфікації працівників освіти тощо.

1.6. Основними завданнями Університету при застосуванні дистанційного навчання є:

- розширення можливостей доступу різних категорій учасників до якісного навчання за відповідними рівнями;
- забезпечення індивідуалізації навчального процесу у відповідності до потреб, особливостей і можливостей тих, хто навчається;
- підвищення якості та ефективності навчального процесу шляхом застосування інформаційно-комунікаційних та інноваційних освітніх технологій;
- забезпечення систематичного моніторингу якості освіти.

1.7. У Положенні використані терміни, що подані у «Положенні про дистанційне навчання (наказ МОІ України від 25.04.2013 р. № 466)» та введені нові терміни, які необхідні для даного Положення:

Асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники співпрацюють та комунікують між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі та інші сучасні інформаційно-комунікаційні технології тощо.

Веб-ресурси навчальних дисциплін, у тому числі електронні навчальні курси – систематизоване зібрання матеріалів та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або

інших доступних користувачеві програмних засобів.

Веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії учасників дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням.

Дистанційне навчання (ДН) – індивідуалізований процес набуття компетентностей, знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії (комунікації та співробітництва) віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Електронний деканат – веб-додаток, який реалізований у системі управління навчальним контентом MOODLE, що дозволяє організувати та проводити моніторинг навчального процесу в університеті.

Електронний навчальний курс (ЕНК) – це комплекс навчально-методичних матеріалів, створених для організації індивідуального та групового навчання з використанням дистанційних технологій.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету.

Психолого-педагогічні технології (ППТ) дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

Синхронний режим – взаємодія між учасниками дистанційного навчання, під час якої всі суб'єкти одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо).

Система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передавання веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів.

Технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, який включає психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в Університеті.

Учасники навчального процесу (користувачі, суб'єкти дистанційного навчання) – особи, які навчаються (студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо); адміністрація Університету.

2. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Дистанційне навчання реалізовується шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання (ДФН);
- використання технологій дистанційного навчання (ТДН) для забезпечення навчального процесу на різних формах (денній, заочній та екстернату).

2.2. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації (післядипломна освіта) кадрів за дистанційною формою навчання здійснюються в Університеті за ліцензованими, акредитованими напрямками підготовки (спеціальностями).

2.3. Перелік освітніх послуг, які надаються Університетом з використанням технологій дистанційного навчання:

- підготовка в межах ліцензійного обсягу студентів за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, аспірантів і докторантів;
- навчання студентів для здобуття другої вищої освіти;
- підвищення кваліфікації кадрів, навчання для здобуття громадянами післядипломної освіти в межах ліцензійного обсягу;
- підготовка до вступу до вищих навчальних закладів та до зовнішнього незалежного оцінювання;
- підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації кадрів за замовленням центрів зайнятості;
- навчання студентів, аспірантів, докторантів з числа іноземців та осіб без громадянства; стажування іноземців та осіб без громадянства;
- проведення для громадян лекцій та консультацій з питань науки, техніки, права, культури, мистецтва, фізичної культури, спорту, туризму, краєзнавства тощо;
- проведення понад обсяги, встановлені навчальними планами (додаткові освітні послуги), з видачею або без видачі відповідних документів про освіту курсів, гуртків, факультативів (зокрема, іноземних мов, комп'ютерної

підготовки тощо) за науковим, технічним, художнім, туристичним, екологічним, спортивним, оздоровчим та гуманітарним напрямками.

2.4. Навчальний процес за ДФН організовується відповідно до навчальних та робочих навчальних планів, затверджених у встановленому порядку.

2.5. Термін навчання учасників навчального процесу за ДФН встановлюється Вченою радою Університету відповідно до чинного законодавства і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки / спеціальностями.

2.6. Кількість студентів, слухачів, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення Вченої ради Університету в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) та/або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу у вищий навчальний заклад, підготовки іноземців.

2.7. Веб-ресурси (зокрема ЕНК), що використовуються в Університеті для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, проходять процедуру розробки та сертифікації відповідно до «Положення про ЕНК», затвердженого наказом від 05.10.2012 р. № 459.

2.8. Використання ТДН у навчальному процесі на денній та заочній формі навчання приймається рішення Вченої ради, на підставі якого розробляються і затверджуються, в установленому порядку, окремі Положення.

3. Особливості організації навчального процесу ДФН

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких видах навчальної діяльності: навчальні заняття; самостійна робота; консультації; практична підготовка; контрольні заходи. Основним видом організації навчального процесу за дистанційною формою є самостійна робота.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації тощо.

3.3. Лекція, семінар проводяться зі студентами (слухачами) дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Консультації, індивідуальна робота проводяться зі студентами (слухачами) дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до

навчального навантаження викладацького та професорського-викладацького складу циклових комісій, кафедр відповідно.

3.5. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між учасниками дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.6. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

До інших видів практичних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись практичні ділові ігри, виконання навчальних проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.7. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних розроблених електронних ресурсів, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8. Практична підготовка студентів (слухачів), які навчаються за ДФН, проводиться очно за окремо затвердженою програмою.

3.9. Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий контроль знань, умінь та навичок, набутих студентом, слухачем у процесі навчання.

Усі контрольні заходи можуть здійснюватись дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-з'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.10. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно з статтею 7 Закону України «Про вищу освіту».

3.11. Для організаційного забезпечення впровадження і використання технологій дистанційного навчання в Університеті розробляються і затверджуються, в установленому порядку, такі документи:

– Положення щодо порядку організації навчального процесу з використання ТДН на денній формі навчання;

- Положення щодо порядку організації навчального процесу з використання ТДН на заочній формі навчання;
- Порядок надання освітніх послуг з використанням ТДН слухачам програм підвищення кваліфікації кадрів, підготовки та перепідготовки фахівців;
- Положення про створення, оновлення, використання, захисту і зберігання веб-ресурсів для навчальної програми (частини програми) або окремих дисциплін (частини дисципліни);
- Норми часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників університету при підготовці та застосуванні технологій дистанційного навчання у навчальному процесі;
- Порядок підвищення кваліфікації співробітників Університету (учасників дистанційного навчання) щодо організаційно-методичного використання ТДН.
- Інші.

4. Забезпечення дистанційного навчання

4.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення навчальних веб-ресурсів.

4.2. Співробітники Університету, які є учасниками (користувачами), повинні систематично підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання.

4.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережне обладнання, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між учасниками дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
- програмне забезпечення загального призначення, яке побудоване на

програмних продуктах з відкритими кодами;

– веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання;

– сертифіковані ЕІК;

– інші ресурси навчального призначення.